U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Lenky Kaniové a soudců Ivo Pospíšila a Michala Bobka v právní věci žalobce: **N. D. V.**, zastoupeného Mgr. Ing. Janem Klikem, Ph.D., advokátem se sídlem Karlovarská 87/130, Plzeň, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 6. 2024, č. j. OAM-459/BA-BA01-HA06-2024, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 12. 9. 2024, č. j. 63 Az 4/2024 – 26,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci a rozsudek krajského soudu

[1] Žalovaný v záhlaví specifikovaným rozhodnutím žalobci neudělil mezinárodní ochranu podle §12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu.

[2] Žalobce podal proti tomuto rozhodnutí žalobu, kterou krajský soud jako nedůvodnou zamítl. Ztotožnil se se závěrem žalovaného, že v případě žalobce nebyly splněny podmínky pro udělení humanitárního azylu dle § 14 zákona o azylu, kterého se žalobce dovolával s odkazem na svá onemocnění, a to hypertenzi, hemeroidy a bolest zad. Žalobce prokázal lékařským nálezem z vyšetření v ZZC Balková, že skutečně užívá medikaci na hypertenzi, nijak však nedoložil zbylé zdravotní problémy. Soud potvrdil, že uvedená onemocnění, bez ohledu na míru jejich prokázání, jsou zcela běžná, a nemohou být důvodem pro udělení humanitárního azylu. V průběhu správního řízení z ničeho nevyplynulo, že by žalobci hrozila azylově relevantní újma či její nebezpečí v souvislosti s jeho zdravotním stavem v případě návratu do Vietnamu. Žalovaný řádně zjistil skutkový stav a vyvodil z něj racionálně odůvodněné závěry. Podle soudu je pochopitelné, že žalobce je po 16 letech v ČR zvyklý na zdejší prostředí a společnost, a proto by tu chtěl nadále

zůstat. Nejedná se však o azylově relevantní důvod. Žalobce se zjevně snaží nahradit své neexistující pobytové oprávnění na území ČR, resp. se bránit proti hrozícími správnímu vyhoštění, poskytnutím mezinárodní ochrany, to je však nepřípustné. Důvodem pro poskytnutí mezinárodní ochrany nejsou ani žalobcem tvrzené ekonomicko-sociální potíže, kterým by mohl žalobce čelit v případě svého návratu do Vietnamu.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

[3] Žalobce (stěžovatel) napadl rozsudek krajského soudu kasační stížností z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a) a b) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s."), a navrhl, aby Nejvyšší správní soud rozsudek zrušil a vrátil věc krajskému soudu k dalšímu řízení.

[4] Stěžovatel je na rozdíl od krajského soudu přesvědčen, že naplňuje podmínky pro udělení humanitárního azylu s ohledem na svůj nepříznivý zdravotní stav, který velmi výrazně subjektivně pociťuje a brání mu vycestovat do domovského státu. Ve Vietnamu se sice může podrobit léčbě, avšak vzhledem k tomu, že zde od roku 2008 nepobýval, nemůže si ji dovolit z důvodu vysoké ceny. Stěžovatel zdůraznil, že udělení humanitárního azylu je věcí správního uvážení, a je tak potřeba pečlivě zjistit stěžovatelův zdravotní stav a stanovit přesnou a úplnou diagnózu. Dostatečným podkladem pro rozhodnutí nemůže být lékařská zpráva ze dne 29. 4. 2024 pořízená v ZZC Balková pouze na základě zběžné lékařské prohlídky. Při hodnocení případu stěžovatele je nutno zohlednit rovněž fakt, že stěžovatel nemá ve Vietnamu žádný majetek, nemá tam zajištěno žádné bydlení. Také jeho možnosti uplatnění na tamním trhu práce jsou, s ohledem na jeho nepříznivý zdravotní stav, vyšší věk a absenci specifické kvalifikace, podstatně snížené. Žalobce nemá ve Vietnamu nárok na sociální zabezpečení ani poskytování zdravotní péče, jednoznačně by se ocitl v pozici nezaopatřené osoby. V ČR má naopak vytvořené rozsáhlé sociální zázemí.

[5] Žalovaný se ve svém vyjádření ztotožnil se závěry krajského soudu a navrhl odmítnutí kasační stížnosti pro nepřijatelnost, případně její zamítnutí.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[6] Nejvyšší správní soud při posuzování kasační stížnosti hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení. Kasační stížnost je přípustná a byla podána v zákonné lhůtě. Jedná se však o věc, v níž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, a v souladu s § 104a odst. 1 s. ř. s. je proto nejprve nutné posoudit, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Není-li tomu tak, Nejvyšší správní soud kasační stížnost odmítne jako nepřijatelnou. Institut nepřijatelnosti a jeho dopady do soudního řízení správního kasační soud podrobně vyložil v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, č. 933/2006 Sb. NSS., v němž vymezil podmínky, za kterých je kasační stížnost přijatelná. O přijatelnou kasační stížnost se dle citovaného rozhodnutí může jednat v následujících typových případech: (1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu; (2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně; (3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturní odklon; (4) pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

[7] Na otázky (kasační námitky) vznesené stěžovatelem již judikatura Nejvyššího správního soudu dala odpověď, přičemž stěžovatel ani neuvádí, v čem shledává přijatelnost své kasační stížnosti. Krajský soud tuto judikaturu plně respektoval. Nepochybil ani při výkladu hmotného nebo procesního práva, natož zásadně.

[8] Stěžovatelova kasační argumentace směřuje zejména proti neudělení azylu dle § 14 zákona o azylu. Stěžovatel má za to, že mu měl být s ohledem na jeho zdravotní stav humanitární azyl udělen. Nejvyšší správní soud ve své judikatuře opakovaně vysvětlil, že zákonodárce při úpravě podmínek pro udělení humanitárního azylu zvolil kombinaci neurčitého právního pojmu *„případ hodný zvláštního zřetele“* a následného správního uvážení (viz např. rozsudky NSS ze dne 19. 7. 2004, č. j. 5 Azs 105/2004 - 72, č. 375/2004 Sb. NSS, a ze dne 28. 1. 2015, č. j. 1 Azs 200/2014 - 27, č. 3200/2015 Sb. NSS). Na jeho udělení přitom není právní nárok (srov. např. rozsudky NSS ze dne 15. 10. 2003, č. j. 3 Azs 12/2003 - 38, a ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003 - 48). Mezi obvyklé důvody udělování humanitárního azylu „[l]*ze příkladmo zařadit například udělování humanitárního azylu osobám zvláště těžce postiženým či zvláště těžce nemocným; nebo osobám přicházejícím z oblastí postižených významnou humanitární katastrofou, ať už způsobenou lidskými či přírodními faktory*“ (viz např. rozsudek NSS ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004 - 55). Ze závěrů judikatury je tedy zřejmé, že za důvod hodný zvláštního zřetele, pokud jde o zdravotní stav žadatele, lze pro účely udělení humanitárního azylu považovat zvlášť těžké postižení nebo onemocnění a tuto otázku musí na prvním místě posoudit žalovaný v rámci svého správního uvážení (srov. usnesení NSS ze dne 8. 3. 2018, č. j. 9 Azs 383/2017 - 23). Krajský soud v souladu s ustálenou judikaturou uzavřel, že stěžovatelem tvrzená onemocnění nejsou natolik závažná, aby představovala důvod pro udělení mezinárodního azylu. Není proto ani podstatná míra prokázání těchto onemocnění.

[9] Krajský soud rovněž v souladu s rozhodovací praxí kasačního soudu konstatoval, že případné sociálně-ekonomické obtíže, které stěžovateli dle jeho tvrzení po návratu do země původu hrozí, nejsou důvodem pro udělení mezinárodní ochrany (viz např. rozsudek NSS ze dne 6. 11. 2003, č. j. 6 Azs 12/2003 - 49, podle něhož smyslem práva azylu není poskytnout žadateli ochranu před jakýmkoliv negativním jevem v zemi původu). Rovněž je třeba zdůraznit, že ekonomické důvody samy o sobě nelze považovat za azylově relevantní důvod (viz např. rozsudek NSS ze dne 15. 12. 2003, č. j. 4 Azs 31/2003 - 64).

[10] Závěrem Nejvyšší správní soud připomíná, že *„poskytnutí azylu je zcela specifickým důvodem pobytu cizinců na území České republiky a nelze jej zaměňovat s jinými legálními formami pobytu cizinců na území ČR, tak jak jsou upraveny např. v zákoně č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR“* (viz rozsudek NSS ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003 - 48). Dle setrvalé judikatury nemohou být snahy o legalizaci pobytu relevantním důvodem pro udělení mezinárodní ochrany (viz např. rozsudek NSS ze dne 30. 6. 2004, č. j. 7 Azs 138/2004 - 44). Také tuto judikaturu krajský soud při rozhodování ve věci stěžovatele plně následoval.

[11] Nejvyšší správní soud proto uzavírá, že kasační stížnost nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Krajský soud respektoval dosavadní judikaturu kasačního soudu a nedopustil se ani zásadního pochybení, které by mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. Kasační stížnost proto soud odmítl jako nepřijatelnou ve smyslu § 104a s. ř. s.

[12] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle úspěchu ve věci v souladu s § 60 odst. 1 větou první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. (srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020 - 33, č. 4170/2021 Sb. NSS, či ze dne 16. 6. 2021, č. j. 9 As 83/2021 - 28, č. 4219/2021 Sb. NSS). Stěžovatel v řízení nebyl úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému žádné náklady nad rámec úřední činnosti nevznikly. Soud mu tedy náhradu nákladů řízení nepřiznal.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 31. října 2024

Lenka Kaniová
předsedkyně senátu